

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 555/2012-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. novembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. D. C., Ž., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 Tpo/56/2011 zo 7. decembra 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. decembra 2011 doručená sťažnosť J. B., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. D. C., Ž., ktorá bola doplnená podaním (bez vyznačenia dátumu jeho spísania) doručeným ústavnému súdu 12. januára 2012 a na základe výzvy ústavného súdu doplnená podaním z 10. mája 2012 doručeným ústavnému súdu 15. mája 2012, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tpo/56/2011 zo 7. decembra 2011. Sťažovateľ ďalej doplnil sťažnosť o namietané uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) a krajského súdu.

Z obsahu sťažnosti a z príloh k nej pripojených ústavný súd zistil tieto skutočnosti:

Sťažovateľ je v súčasnosti trestne stíhaný pre podozrenie zo spáchania pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu krádeže z časti dokonaného a z časti v štádiu pokusu podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b), ods. 4 písm. e) a ods. 5 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona, pokračovacieho zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a ods. 3 písm. a) Trestného zákona, zločinu poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 286 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Na základe uznesenia okresného súdu sp. zn. 0 Tp/133/2011 z 28. mája 2011 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo/27/2011 z 8. júna 2011 bol sťažovateľ spolu s niektorými ďalšími spoluobvinenými osobami podľa § 72 ods. 1 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) a z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby s tým, že väzba u sťažovateľa začala plynúť 25. mája 2011 o 6.00 h.

Na základe návrhu prokurátorky Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na predĺženie lehoty trvania väzby okresný súd uznesením sp. zn. 0 Tp/133/2011 z 21. novembra 2011 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) podľa § 76 ods. 2 a 3 Trestného poriadku v spojení s § 72 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku a z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku rozhodol o predĺžení trvania väzby sťažovateľa a niektorých ostatných spoluobvinených v prípravnom konaní do 25. mája 2012.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorou namietal nesprávnosť a nedôvodnosť uznesenia okresného súdu. Na základe dôvodov uvedených v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sa domáhal jeho zrušenia.

Krajský súd sťažnosť, ktorú sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu, prerokoval a uznesením sp. zn. 3 Tpo/56/2011 zo 7. decembra 2011 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“ alebo „namietané rozhodnutie“) rozhodol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku tak, že sťažnosť sťažovateľa a ďalšieho spoluobvineného ako nedôvodnú zamietol.

V zmysle poslednej úpravy sťažnosti z 10. mája 2012 doručenej ústavnému súdu 15. mája 2012 sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa J. B. vo veci namietaného porušenia práva na slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy SR, čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3, 4, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tpo/56/2011 zo dňa 07. 12. 2011 porušené bolo.

2. Zrušuje uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tpo/56/2011 zo dňa 07. 12. 2011 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Prikazuje Okresnému súdu Banská Bystrica, aby obvineného J. B. prepustil z väzby na slobodu.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia J. B. v sume 269,58 Eur na účet právneho zástupcu, advokáta JUDr. D. C. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd zistil, že vec bola 2. novembra 2012 postúpená krajskému súdu z dôvodu podania obžaloby a je vedená pod sp. zn. 4 T 66/2012, ku ktorej bol pripojený spis z prípravného konania (sp. zn. 0 Tp 133/2011).

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 20 ods. 1 druhej vety zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia vo veci samej sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Ústavný súd zohľadnil uvedené a posúdil sťažnosť

sťažovateľa v znení petitu obsiahnutého v poslednom doplnení sťažnosti na základe výzvy ústavného súdu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanového zákonom: zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak je to dôvodne považované za potrebné za účelom zabránenia spáchaniu trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo pozbavený slobody v súlade s ustanovením odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej moci a má právo, aby jeho vec bola prejednaná v primeranej lehote, alebo byť prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa takáto osoba dostaví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti preskúmal sťažnosť v rozsahu, v ktorom sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu.

Pokiaľ ide o tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu, ústavný súd poukazuje na to, že rešpektuje prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok De Wilde et al. v. Belgicko z 18. júna 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71, § 72, § 73, § 75, § 76, § 77 atď.), resp. čl. 17 ústavy. Ustanovenia čl. 5 dohovoru a čl. 17 ústavy zahŕňajú hmotné a aj procesné atribúty práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto v zhode s praxou ESLP na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe sú aplikovateľné tieto špeciálne ustanovenia o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 6 ods. 1 dohovoru o práve

na spravodlivé súdne konanie alebo čl. 46 ods. 1 ústavy garantujúce základné právo na súdnu ochranu (III. ÚS 155/09, III. ÚS 287/2010).

V súvislosti s namietaným porušením práva sťažovateľa ústavný súd poukazuje na závery svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím, postupom alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody namietaným rozhodnutím, postupom alebo iným zásahom orgánu štátu, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, III. ÚS 138/02, IV. ÚS 1/2012). Ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v tejto časti konštatuje, že sťažovateľ v súvislosti s rozhodovaním krajského súdu namieta porušenie takých svojich práv, ktoré na konanie a rozhodovanie o predĺžení lehoty trvania väzby nie sú aplikovateľné, a preto k ich porušeniu nemohlo dôjsť vzhľadom na nedostatok príčinnej súvislosti medzi sťažovateľom označenými právami a uznesením krajského súdu.

Na tomto základe ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti v tejto časti dospel k záveru, že podmienky na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie splnené nie sú, a preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným uznesením krajského súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti preskúmal aj tú časť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru uznesením krajského súdu.

Sťažovateľ v spojitosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru uznesením krajského súdu uviedol, že konanie na okresnom súde bolo vykonané v rozpore s Trestným poriadkom, okresný súd „*bez dôvodne a protizákonne*“ rozhodol o predĺžení jeho väzby, uznesenie okresného súdu je arbitrárne a nepreskúmateľné. Sťažovateľ ďalej namietal, že krajský súd sa vôbec nevysporiadal s jeho podstatnou argumentáciou a rozborom dôkaznej situácie relevantnej na posúdenie otázky dôvodnosti podozrenia zo spáchania trestného činu ako materiálnej podmienky väzby. Sťažovateľ vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov uviedol, že je „... *nezákonné a irelevantné brať do úvahy rozporuplné výpovede dvoch nedôveryhodných svedkov ktorý sú súčasne v procesnom postavení obvinených a ktorý už boli v minulosti viackrát odsúdený za obdobnú trestnú činnosť...*“. Sťažovateľ tvrdí, že jeho väzba je nezákonná z dôvodu, že absentuje dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, a tiež preto, že okresný súd zakladá dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu výlučne na výpovedi spoluobvineného. Sťažovateľ porušenie ním označených práv odôvodnil aj tým, že okresný súd v rozpore s § 190 ods. 2 Trestného poriadku predložil spisový materiál krajskému súdu pred uplynutím lehoty na podanie sťažnosti u posledného spoluobvineného (J. Š., pozn.), keďže išlo o spoločné konanie.

Z judikatúry ústavného súdu k čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru vyplýva, že osoba vo väzbe je oprávnená na preskúmanie procesných a hmotných podmienok, ktoré sú predpokladom na jej „zákonnosť“, pričom požiadavka preskúmania hmotných podmienok väzby zahŕňa povinnosť preskúmať okolnosti svedčiace pre a proti väzbe a rozhodnúť s poukazom na právne kritériá, či sú dané dôvody opodstatňujúce väzbu, alebo prepustiť osobu z väzby na slobodu, pokiaľ také dôvody neexistujú (pozri III. ÚS 38/01, III. ÚS 79/02 a III. ÚS 135/04).

Článok 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí brať ústavný súd do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom verejnej moci, pričom v prípade, ak zistí v tejto súvislosti závažné porušenie zákonnosti, ide v zásade aj o porušenie ústavnosti (m. m. III. ÚS 48/00). Ústavný súd konštatuje, že z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj pri rozhodnutiach týkajúcich sa ďalšieho trvania väzby. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by vo svojej podstate mali dať ratio decidendi (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S týmto východiskom úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť o väzbe na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy.

Z judikatúry ESĽP vyplýva, že konanie podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru musí mať charakter súdneho konania, ktoré okrem inštitucionálnych záruk nezávislosti a nestrannosti orgánu rozhodujúceho vo veci musí poskytovať garancie procesnej povahy primerané povahe pozbavenia osobnej slobody dotknutej osoby v konkrétnom prípade (m. m. rozsudok vo veci Assenov a iní c. Bulharsko z 28. októbra 1998, rozsudok vo veci Wloch c. Poľsko z 19. októbra 2000).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným

rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00).

Na základe takto vymedzených východísk ústavnoprávneho prieskumu ústavný súd pristúpil k preskúmaniu označeného uznesenia krajského súdu.

Krajský súd napadnutým uznesením sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu ako nedôvodnú zamietol; v relevantnej časti odôvodnil svoje rozhodnutie takto: *„...v súvislosti s trvaním zákonného dôvodu preventívnej väzby u obvinených krajský súd poukazuje na výsledky doposiaľ vykonaného dokazovania, z ktorých vyplýva, že v danom prípade sa jedná o závažnú trestnú činnosť, pričom existuje dôvodné podozrenie, že tejto sa dopustili aj obvinení M. P. a J. B. Navyše obvinení sa mali predmetnej trestnej činnosti dopúšťať po dlhšiu dobu, a to s cieľom zabezpečiť si finančný prospech, nejednalo sa teda o jednorázovú aktivitu. Z výpovede spoluobvineného Ď. tiež vyplýva, že obvinení pripravovali ďalšiu krádeže bankomatu v J., k uskutočneniu ktorej nedošlo z dôvodu spozorovania príslušníka polície na mieste činu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti - najmä samotnú povahu predmetnej trestnej činnosti preto krajský súd dospel k záveru, že dôvody preventívnej väzby sa u oboch obvinených nezmenili a trvajú aj v súčasnom štádiu trestného konania, pričom neboli spochybnené ani žiadnymi skutočnosťami, ktoré obvinení uviedli vo svojich sťažnostiach.*

Pokiaľ ide o samotné predĺženie lehoty väzby, krajský súd po preštudovaní spisového materiálu dospel k záveru, že prípravné konanie doposiaľ nebolo možné ukončiť z objektívnych dôvodov, a nie v dôsledku nečinnosti orgánov činných v trestnom konaní, ktoré vo veci postupujú zákonným spôsobom bez prietahov. V danom prípade ide o závažnú trestnú činnosť, ktorej objasňovanie je značne náročné, a to najmä vzhľadom na počet skutkov a obvinených. V súčasnosti je potrebné vykonať ďalšie procesné úkony, vrátane znaleckého dokazovania ohľadom zabezpečených vzoriek DNA a vo veci tiež boli vydané príkazy na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, ktorých prepisy boli

vyhotovené dňa 04. 11. 2011, pričom sa jedná o pomerne rozsiahly materiál, ku ktorému je potrebné vypočítať obvinených, stotožniť hlasy, urobiť analýzu hovorov, a je tiež potrebný primeraný čas na preštudovanie spisového materiálu a na podanie obžaloby prokurátorom. V tomto smere okresný súd napadnuté uznesenie podrobne odôvodnil, pričom krajský súd sa s uvedenými dôvodmi stotožnil a v podrobnostiach na ne poukazuje. V danom prípade teda boli u obvinených M. P. a J. B. splnené všetky zákonné podmienky predĺženia väzby pri existencii zákonných dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., pričom predĺženie lehoty trvania väzby do 25. 05. 2012 je aj z pohľadu krajského súdu dostatočné a primerané, a v tejto lehote je reálne ukončenie prípravného konania. ...

K námietkam obvinených uvedených v písomných dôvodoch sťažností, týkajúcich sa najmä samotného návrhu na predĺženie väzby a rozhodovania o ňom, krajský súd uvádza, že tieto nie sú dôvodné. Predmetný návrh totiž obsahuje všetky predpísané náležitosti a okresnému súdu bol doručený na rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, pričom zo spisového materiálu nevyplývajú ani ďalšie skutočnosti namietané obvinenými.“

Pri hodnotení napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd vychádzal z právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a druhého stupňa nemožno posudzovať izolovane a je potrebné ich skúmať vo vzájomnej súvislosti (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a druhostupňové konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj druhostupňového), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Z tohto dôvodu ústavný súd preskúmal aj odôvodnenie uznesenia okresného súdu, ktorý v relevantnej časti uviedol: „väzobný dôvod uvedený pod písmenom c/ je u všetkých troch obvinených aj naďalej daný tým, že obvinení sa dopúšťali závažnej trestnej činnosti opakovane po dlhší čas a nie jednorázovo. ... Výpoveďou spoluobvineného Ď. bola preukázaná príprava ďalšej krádeže bankomatu v J., ku neuskutočneniu došlo z dôvodu spozorovania príslušníka polície na mieste. Všetky okolnosti vo svojom súhrne vyvolávajú

obavu, že v prípade ponechania na slobode hrozí reálna hrozba, že by mohli v trestnej činnosti pokračovať.

Návrh prokurátorky Generálnej prokuratúry na predĺženie lehoty väzby u vyššie uvedených obvinených považuje sudca pre prípravné konanie za dôvodný, pričom mal preukázané, že lehota na podanie návrhu v zmysle vyššie uvedeného bola zachovaná. Je zrejmé, že sa v danom prípade jedná rozsiahle vyšetrovanie jednak vzhľadom na počet obvinených, jednak počet skutkov. Vo veci je potrebné zabezpečiť presné vyčíslenie výšky škôd pri jednotlivých skutkoch. Tiež boli zabezpečené vzorky DNA, ktorých znalecké posudzovanie ešte nebolo ukončené. Vo veci boli aj vydané príkazy na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, ktorých prepisy boli vyhotovené dňa 04. 11. 2011, pričom sa jedná o pomerne rozsiahly materiál, ku ktorému je potrebné vypočítať obvinených, stotožniť hlasy a urobiť analýzu týchto hovorov. Je potrebný aj primeraný čas na preštudovanie spisu, aj na podanie obžaloby prokurátorom. Je teda zrejmé, že pre obtiažnosť veci, nemožno trestné stíhanie skončiť a prepustením obvinených na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. ...

Ku skutočnosti, že obvinení Š. a B. odmietli vypovedať bez prítomnosti obhajcu sudca pre prípravné konanie uvádza, že sa snažil kontaktovať obhajcu obvinených JUDr. V., ktorý však na telefonáty nereagoval, telefón nedvíhal, neodpovedal ani na zanechaný odkaz ani na mailovú správu. Obhajca bol kontaktovaný na telefónnych číslach a mailových adresách, ktoré mal uvedené na svojom hlavičkovom papieri. Sudca pre prípravné konanie teda vynaložil úsilie o zabezpečenie prítomnosti obhajcu na výsluchu obvinených, avšak všetky pokusy o kontakt s obhajcom obvinených boli bezúspešne. O tejto skutočnosti boli obvinení pred začatím výsluchu informovaní. “

Ústavný súd vychádzajúc z uznesenia krajského súdu a uznesenia okresného súdu uvádza, že záver všeobecných súdov o existencii dôvodu väzby bol dostatočne individualizovaný, pričom odôvodnenie ďalšieho trvania sťažovateľovej väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku na základe uvedených zistení nemožno považovať za arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené, ako to tvrdí sťažovateľ. Vo vzťahu k sťažovateľovi existovalo dôvodné podozrenie z prípravy a spáchania obzvlášť závažnej trestnej činnosti, ktorú všeobecné súdy mali dôvodne preukázanú výpoveďou

spoluobvineného. Napriek tomu, že všeobecné súdy mali údajnú trestnú činnosť sťažovateľa preukázanú iba výpoveďou spoluobvineného, ktorú sťažovateľ spochybňuje, ústavný súd uvádza, že nemá žiadny dôvod na prehodnocovanie právnych záverov všeobecných súdov. V tejto súvislosti ústavný súd opakovane uvádza, že nie je zásadne oprávnený prehodnocovať právne závery všeobecných súdov.

Z uvedených rozhodnutí ďalej vyplýva, že všeobecné súdy pri rozhodovaní o predĺžení lehoty väzby sťažovateľa vychádzali aj z charakteru trestnej činnosti, za ktorú je sťažovateľ spolu s ďalšími spoluobvinenými trestne stíhaný. Sťažovateľ sa mal dopustiť predmetnej trestnej činnosti viacerými skutkami, sťažovateľ trestnú činnosť podľa všeobecných súdov zrejme páchal na zabezpečenie prostriedkov na svoje živobytie, pritom už len z týchto skutočností vyplýva dôvodná obava, že pre prípad prepustenia z väzby na slobodu bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti, a to aj takým spôsobom, ako sú spomínané skutky, pre ktoré bolo proti nemu vznesené obvinenie.

Dôvodnosť predĺženia trvania väzby sťažovateľa bola zo strany všeobecných súdov odôvodnená náročnosťou vyšetrovania danej trestnej činnosti, a to vzhľadom na počet obvinených, počet skutkov, potrebou ukončenia znaleckého dokazovania a analýzou zabezpečených záznamov hovorov z uskutočnenej telekomunikačnej prevádzky. Z uvedeného je zrejmé, že ide o zjavne rozsiahlu trestnú činnosť a zároveň obzvlášť závažnú, dokazovanie je pritom náročné z hľadiska časového i obsahového. Z pohľadu dôvodov rozhodovania okresného súdu a krajského súdu o predĺžení trvania väzby sa preto javí ako racionálny záver, že dĺžku väzby nemožno v prípade sťažovateľa vymedziť len na základnú lehotu trvania väzby.

Ústavný súd po preskúmaní uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu je toho názoru, že existenciu zákonných dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku riadne odôvodnil, dôvody väzby náležite individualizoval a ich zistenia, argumenty a závery neodporujú zásadám právnej a formálnej logiky a nevykazujú ani znaky zjavnej jednostrannosti alebo svojvôle.

Podľa názoru ústavného súdu uznesenie krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu z hľadiska svojho odôvodnenia korešpondujú aj s judikatúrou ESLP, v zmysle ktorej právo na spravodlivý proces (vrátane konania o obmedzení osobnej slobody) zahŕňa aj právo na primerané odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

K námietke sťažovateľa o porušení ním označených práv postupom okresného súdu, ktorý podľa jeho tvrdenia predložil spisový materiál krajskému súdu pred uplynutím lehoty všetkým spoluobvineným na podanie sťažnosti, ústavný súd uvádza, že vychádzajúc z uznesenia krajského súdu sp. zn. 3 Tpo/59/2011 z 28. decembra 2011, správnosť záverov, ktoré ústavný súd nie je oprávnený preskúmať v tomto konaní, tak lehota na podanie sťažnosti riadne uplynula všetkým spoluobvineným. Prípadné skoršie predloženie spisového materiálu zo strany okresného súdu na rozhodnutie krajského súdu nemôže oslabovať dôvody jeho rozhodnutia, na základe ktorých okresný súd rozhodol o predĺžení trvania väzby, a tak mať vplyv na zákonnosť a ústavnú súladnosť samotného rozhodnutia tak okresného súdu, ako aj krajského súdu v danej veci.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd poukazuje na závery svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím, postupom alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody namietaným rozhodnutím, postupom alebo iným zásahom orgánu štátu, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, III. ÚS 138/02, IV. ÚS 1/2012). Ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným uznesením krajského súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu na jednej strane a sťažovateľom označenými základnými právami [čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru] na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by

naznačovala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti v tejto časti dospel k záveru, že podmienky na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie splnené nie sú, a preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru označeným uznesením krajského súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľom označených práv a sťažnosť z uvedených dôvodov odmietol, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa (návrhu na zrušenie uznesenia okresného súdu, zrušenie uznesenia krajského súdu, priznania náhrady trov právneho zastúpenia), ktoré sa vecne viažu na vyslovenie porušenia sťažovateľom označených práv, stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2012